

The Millie Arbesfeld
Midreshet Yom Rishon

Sunday Morning Learning Program for Women

W W W.MIDRESHETYOMRISHON.ORG

*Sara Imainu aka Yis'kah:
A Woman of Valor*

Mrs. Michal Horowitz
כ"ה תשרי תשע"ז • October 30, 2016

Gen.11:26-32

וַיְחִי-תָרַח, שִׁבְעִים שָׁנָה; וַיֻּלְּד, אֶת-אַבְרָם, אֶת-נָחוֹר, וְאֶת-הָרֹן
וְאֵלֶּה, תּוֹלְדֹת תָּרַח--תָּרַח הוֹלִיד אֶת-אַבְרָם, אֶת-נָחוֹר וְאֶת-הָרֹן; וְהָרֹן, הוֹלִיד אֶת-לוֹט
וַיָּמָת הָרֹן, עַל-פְּנֵי תָרַח אָבִיו, בְּאֶרֶץ מוֹלְדֹתוֹ, בְּאוּר כַּשְׂדִּים
וַיִּקַּח אַבְרָם וְנָחוֹר לָהֶם, נָשִׁים: שֵׁם אִשְׁת־אַבְרָם, שָׂרִי, וְשֵׁם אִשְׁת־נָחוֹר מִלְכָּה, בַּת-הָרֹן אֲבִי-מִלְכָּה וְאֲבִי
יִסְכָּה
וַתְּהִי שָׂרִי, עֲקָרָה: אִין לָהּ, וְלֹד
וַיִּקַּח תָּרַח אֶת-אַבְרָם בְּנוֹ, וְאֶת-לוֹט בֶּן-הָרֹן בֶּן-בְּנוֹ, וְאֵת שָׂרִי כַלְתּוֹ, אִשְׁת־אַבְרָם בְּנוֹ; וַיֵּצְאוּ אֹתָם מֵאוּר
כַּשְׂדִּים, לָלֶכֶת אֶרְצָה כְּנַעַן, וַיָּבֹאוּ עַד-חָרָן, וַיֵּשְׁבוּ שָׁם
וַיְהִי יָמֵי-תָרַח, חֲמֵשׁ שָׁנִים וּמֵאֵתִים שָׁנָה; וַיָּמָת תָּרַח, בְּחָרָן

י-סכה = יסכה - **Sukkah**: a booth; **Original Word**: סִכָּה; **Part of Speech**: Noun Feminine.

חג הסכות הזה, זמן שמחתנו

Devarim 16:13-15

חַג הַסֻּכּוֹת תַּעֲשֶׂה לָּךְ, שִׁבְעַת יָמִים: בְּאַסְפֹּף--מִגְרֹנְךָ, וּמִיִּקְבֹּךָ
וּשְׂמַחַת, בְּחַגְךָ: אֶתֶּה וּבְנֶךָ וּבִתְךָ, וְעַבְדְּךָ וְאִמְתְּךָ, וְהַלְוִי וְהַגֵּר וְהִיתוּם וְהָאֱלֻמְנָה, אֲשֶׁר בְּשַׁעְרֶיךָ
שִׁבְעַת יָמִים, תַּחַג לִיהוָה אֱלֹהֶיךָ, בְּמִקּוֹם, אֲשֶׁר-יִבְחַר יְהוָה: כִּי יִבְרַכְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ, בְּכָל תְּבוּאוֹתֶיךָ וּבְכָל
מַעֲשֵׂה יְדִיךָ, וְהִיִּיתָ, אֶךְ שִׂמְחָה

Vayikra 23:39-43

אֶךְ בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי, בְּאַסְפֹּף אֶת-תְּבוּאוֹת הָאָרֶץ, תַּחֲגוּ אֶת-חַג-יְהוָה, שִׁבְעַת יָמִים;
בְּיוֹם הָרִאשׁוֹן שִׁבְתוֹן, וּבְיוֹם הַשְּׁמִינִי שִׁבְתוֹן
וְלִקְחֹתֶם לָכֶם בְּיוֹם הָרִאשׁוֹן, פְּרִי עֵץ הָדָר כַּפַּת תְּמָרִים, וְעֵנַף עֵץ-עֵבֶת, וְעֵרְבִי-נָחַל; וּשְׂמַחְתֶּם, לִפְנֵי יְהוָה
אֱלֹהֵיכֶם--שִׁבְעַת יָמִים
וּחֲגַתֶם אֹתוֹ חַג לִיהוָה, שִׁבְעַת יָמִים בַּשָּׁנָה: חֲקַת עוֹלָם לְדוֹרֹתֵיכֶם, בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי תַּחֲגוּ אֹתוֹ
בַּסֻּכּוֹת תֵּשְׁבוּ, שִׁבְעַת יָמִים; כָּל-הָאֲזֹרַח, בְּיִשְׂרָאֵל, יֵשְׁבוּ, בַּסֻּכּוֹת
לְמַעַן, יִדְעוּ דֹרֹתֵיכֶם, כִּי בַּסֻּכּוֹת הוֹשַׁבְתִּי אֶת-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, בְּהוֹצִיאִי אוֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם: אֲנִי, יְהוָה
אֱלֹהֵיכֶם

Yirmiyahu 2:2 -

הֲלֹךְ וְקִרְאתָ בְּאָזְנֵי יְרוּשָׁלַם לֵאמֹר, כֹּה אָמַר יְהוָה, זְכוּרְתִי לְךָ חֶסֶד נְעוּרַיִךְ, אֲהַבַת כְּלוּלְתֶיךָ--לְכַתֵּךְ אַחֲרַי
בַּמִּדְבָּר, בְּאֶרֶץ לֹא זְרוּעָה

The Zohar (Emor 103a) teaches that the Succah is צלל דמהימנותא, *the Shade (Shelter) of*

Faith.

Maseches Sukkah 11b

דתניא

ויקרא כג, מג - כי בסוכות הושבתי את בני ישראל, ענני כבוד היו דברי ר' אליעזר
ר"ע אומר סוכות ממש עשו להם

Taanis 9a

שלשה פרנסים טובים עמדו לישראל אלו הן
משה ואהרן ומרים

וג' מתנות טובות ניתנו על ידם ואלו הן

באר וענן ומן

באר בזכות מרים עמוד ענן בזכות אהרן מן בזכות משה

מתה מרים נסתלק הבאר שנאמר (במדבר כ, א) ותמת שם מרים וכתוב בתריה ולא היה מים לעדה
וחזרה בזכות שניהן

מת אהרן נסתלקו ענני כבוד שנאמר (במדבר כא, א) וישמע הכנעני מלך ערד מה שמועה שמע שמע
שמת אהרן ונסתלקו ענני כבוד וכסבור ניתנה לו רשות להלחם בישראל

והיינו דכתיב (במדבר כ, כט) ויראו כל העדה כי גוע אהרן

אמר ר' אבהו

אל תקרי ויראו אלא וייראו...

חזרו שניהם בזכות משה מת משה נסתלקו כולן

סכות = ענני הכבוד = אמונה = אהרן הכהן = זמן שמחתינו

Bereishis 33:16-17

וישב ביום ההוא עשו לדרך, שערה

ויעקב נסע סכנה, ויבן לו בית; ולמקנהו עשה סכות, על-כן קרא שם-המקום סכות

Rashi: – סכות – קיץ וחורף וקיץ (מגילה י"ז) סכות – קיץ; בית – חורף, סכות – קיץ

RSRH (Gen.33:17) writes, "This was the first real house that Yaakov built for himself, and from this we infer that he stayed there for a long time. The place is situated on the other side of the Jordan, outside Canaan."

Bereishis 11:26-32

ויהי תרח שבועים שנה ויולד את-אבֹרם את-נחור ואת-הָרוּ:

ואלה תולדת תרח תרח הוליד את-אבֹרם את-נחור ואת-הָרוּ והָרוּ הוליד את-לוֹט:

וימת הָרוּ על-פְּנֵי תרח אביו בארץ מולדתו באור כשדים:

ויקח אבֹרם ונחור להם נשים שם אשת-אבֹרם שְׁרִי ושם אשת-נחור מלכה בת-הָרוּ אבי-מלכה ואבי
יסכה:

ותהי שְׁרִי עקרה אין לה ולד:

Sarah Imainu aka Yis'kah...A Woman of Valor

וַיִּקַּח תָּרַח אֶת־אֲבָרָם בְּנוֹ וְאֶת־לוֹט בְּרֵהָרֹן בְּרֵהָרֹן וְאֶת־שָׂרִי כַלְתּוֹ אֵשֶׁת אֲבָרָם בְּנוֹ וַיֵּצְאוּ אִתָּם מֵאוּר
כַּשְׂדִּים לְלֶכֶת אֶרְצָה כְּנָעַן וַיָּבֹאוּ עַד־חָרוֹן וַיֵּשְׁבוּ שָׁם:
וַיְהִי יְמֵי־תָרַח חֲמֵשׁ שָׁנִים וּמֵאֵתַיִם שָׁנָה וַיָּמָת תָּרַח בְּחָרוֹ:

יסכה זו שָׂרָה, על שם שְׂסוּכָה בְרוּחַ הַקֹּדֶשׁ וְשֶׁהִכֵּל סוּכִין בִּיפְיָהּ; וְעוֹד יִסְכָּה לְשׁוֹן: Rashi (to v.29)
נְסִיכוֹת, כְּמוֹ שָׂרָה לְשׁוֹן שְׂרָרָה

שרה בא"ת ב"ש - בג"ץ. שהוא בגימטריא יסכה זו היא רמז למה שאחז"ל יסכה: Ba'al Ha'Turim (ibid):
זו שרה

Megillah 14a

דכתיב (בראשית יא, כט) אבי מלכה ואבי יסכה ואמר ר' יצחק

יסכה זו שרה

ולמה נקרא שמה יסכה שסכתה ברוח הקדש שנאמר (בראשית כא, יב) כל אשר תאמר אליך שרה שמע
בקולה

ד"א

יסכה שהכל סוכין ביופיה

Ramban Gen.12:6

ויעבר אברם בארץ עד מקום שכם אומר לך כלל תבין אותו בכל הפרשיות הבאות בענין אברהם יצחק
ויעקב והוא ענין גדול הזכירוהו רבותינו בדרך קצרה ואמרו (תנחומא ט) כל מה שאירע לאבות סימן
לבנים ולכן יאריכו הכתובים בספור המסעות וחפירות הבאות ושאר המקרים ויחשוב החושב בהם
כאלו הם דברים מיותרים אין בהם תועלת וכולם באים ללמד על העתיד כי כאשר יבוא המקרה לנביא
משלשת האבות יתבונן ממנו הדבר הנגזר לבא לזרעו ודע כי כל גזירת עירין כאשר תצא מכח גזירה אל
פועל דמיון תהיה הגזרה מתקיימת על כל פנים

Bereishis 24:67 - וַיִּבְאֶה יִצְחָק הָאֱהָלָה שָׂרָה אִמּוֹ וַיִּקַּח אֶת־רַבְּקָה וַתְּהִי־לוֹ לְאִשָּׁה וַיֵּאָהֲבָהּ וַיִּנָּחֶם -
יִצְחָק אֶחָדִי אִמּוֹ

Rashi (Quoting Medrash Bereishis Rabbah) teaches: **האהלה שרה אמו** וַיִּבְאֶה הָאֱהָלָה וְנִעֲשִׂית
דוֹגְמַת שָׂרָה אִמּוֹ, כְּלוּמַר, וְהָרִי הִיא שָׂרָה אִמּוֹ, שְׁכָל זְמַן שֶׁשָׂרָה קִיַּמְתָּ, הָיָה גַר דְּלוּק מְעַרְב שֶׁבֶת לְעָרֵב
שֶׁבֶת, וּבְרַכָּה מְצוּיָה בְּעִיסָה, וְעַנְנֵי קֶשֶׁר עַל הָאֱהָל וּמִשְׁמַתָּה פְּסָקוֹ, וּכְשֶׁבָאת רַבְּקָה חָזְרוּ

יסכה = י סכה, she dwelled (i.e.: lived always) in **Hashem's Succah/the Shade of Emunah**.

Gen.21:5-6

וַאֲבָרָהָם בְּרֵהָרֹן שָׂנָה בְּהוֹלֵד לָוּ אֶת יִצְחָק בְּנוֹ

וְתֹאמַר שָׂרָה--יִצְחָק, עֲשֵׂה לִי אֱלֹהִים: כָּל־הַשְּׁמֵעַ, **יִצְחָק־לִי**

תרגום אונקלוס על בראשית כ"א:ו'

וְאָמַרְתְּ שָׂרָה חֲדָא עֲבַד לִי יֵי כָּל דְּשָׁמַע יִחְדִּי לִי

Sarah Imainu aka Yis'kah...A Woman of Valor

יצחק לי ישמח עלי ומ"א הרבה עקרות נפקדו עמה, הרבה חולים נתרפאו בו ביום, הרבה (v.6): Rashi תפלות נענו עמה, ורב שחוק היה בעולם
צחק = חדוא = שמחה

שמחה = שרה = חג הסכות הזה, זמן שמחתנו = יסכה

ויחר-אף יהוה במשה ויאמר הלא אהרן אחיך הלוי ידעתי כי-דבר ידבר הוא וגם - Shemos 4:14
הנה הוא יצא לקראתך וראך ושמח בלבך

תרגום אונקלוס על שמות ד':י"ד

ותקיף רוגזא דיי במשה ואמר הלא אהרן אחיך לואי גלי קדמי ארי מלא ימלל הוא ואף הא הוא נפק
לקדמותך ויחזנך ויחדי בלבה

Sforno, Shemos 4:14 - וגם הנה הוא יוצא לקראתך וראך ושמח בלבו. ואף על פי שהוא יוצא -
לקראתך לכבדך מפני מעלתך עליו, **ישמח בלי ספק** ויהיה לך למליץ בלב שלם

Shabbos 30b:

שאינ שכינה שורה לא מתוך עצבות ולא מתוך עצלות ולא מתוך שחוק ולא מתוך קלות ראש ולא מתוך
שיחה ולא מתוך דברים בטלים אלא מתוך דבר שמחה של מצוה

¹עבדו את-יהוה בשמחה; באו לפניו, ברננה
²זה-היום, עשה יהוה; נגילה ונשמחה בו

Pirkei Avos 4:1 - Ben Zoma would say: **השמח בחלקו**. שנאמר (תהלים קכח), יגיע
כפיך כי תאכל אשריך וטוב לך. אשריך, בעולם הזה. וטוב לך, לעולם הבא

In an article entitled, *Derech Eretz Kadma La'Torah - A Multi-Faceted Perspective*, p.6, R' Elchanan Adler, Rosh Yeshiva RIETS, writes: "Nonetheless, given the tradition that '*leika midj de'la remiza be'oraisa - there is nothing to which the Torah does not allude*' - the semantic parallel is unmistakable and leaves room for drawing a subtle message."

כי-נחם יהוה ציון, נחם כל-חרבתיקה, וישם מדברה כעדו, וערבתיקה כגן-יהוה; **ששון** - Yeshayahu 51:3
ושמחה ימצא בה, תודה וקול זמרה

¹ Ps.100:2

² Ibid 118:24